

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ

6. KLASEI

2011. gada 10. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa, 1. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Lasīšana un valodas kompetence

Izlasī tekstu!

Starp papardēm vijās grūti saskatāma taciņa, to lietoja tikai meža zvēri un putni. Saules stari lauzās cauri biezajai koku lapotnei un nelielos plankumiņos klājās uz koku stumbriem un lapām. Virs tacījas peldēja mazs Mākonītis, tas pēc skata atgādināja plāno pankūku ar aveņu ievārījumu, kura vēl apetītelīgi un gardi smaržoja. Viņš lēnām peldēja uz priekšu un ne par ko neuztraucās.

Pa tacīju rāpoja Gliemezis. Viņš nupat bija ieturējis brokastis un tagad jutās mierīgs un laisks. Gliemezis nesteidzīgi rāpās uz priekšu, viņš mēroja ierasto ceļu cauri paparžu audzei līdz meža plāviņai, kur viņš tikās ar citiem gliemežiem, pārrunāja meža jaunumus un ieturēja pu_dienas.

Nebija skaidrs, kurš no viņiem – Gliemezis vai Mākonītis – virzījās uz priekšu lēnāk, taču diena bija tikai sākusies, koku lapas klusām šalkoja, un likās saprotami, ka neviens šādā laikā nekur nesteidzas.

Gliemezis sajuta pankūku smaržu. „Interesanti,” viņš nodomāja. „Turklāt tā ir ar avenēm. Tas ir pilnīgi neizskaidrojami.” Tad viņš uzmanīgi palūkojās visapkārt, pacēla acis uz augšu. Papardes viņam virs galvas liegi pašķīrās. Tās atklāja skatam augstākos koku zarus, caur kuriem plūda saules gaisma, un mazu zilas debe_gabaliņu.

Gliemezis samiedza acis saulē un tad ieraudz_ja mazu Mākonīti. Tā malas bija nedaudz i_plūdušas un neskaidras, taču tik un tā ļoti labi varēja redzēt, ka tas ir līdzīgs plānai pankūkai. „O!” nodomāja Gliemezis. Nekas cits viņam vairs nenāca prātā, un viņš uz brīdi sastinga.

Mākonītis turpretī jau labu laiku bija Gliemezi novērojis. Lai arī viņš izlikās Gliemezi nemanām, Mākonītis gribēja atstāt labu iespaidu. Tādēļ viņš nolaidās vēl zemāk un piepūtās, un aveņu smaržā strāvoja uz visām pusēm.

Pēc tam Mākonītim apnika izrādīties, un viņš nolēma doties tālāk. Viņš pacēlās mazliet augstāk un tad sāka griezties ap kādas priedes stumbru. Tas bija diezgan apjomīgs, un saules gaisma to apņēma ciešā lokā. Labu laiku virpuļodams, Mākonītis mazliet nogura un nolēma atpūsties. Viņš iekārtojās starp priežu skujām un palūkojās, vai tuvumā nav kāds sarunu biedrs. Tā kā pa priedes stumbru rāpoja Skudra, viņš vērsās pie tās. „Vai zināt,” viņš teica. „Gliemežiem tomēr trūkst humora izjūtas.” Skudra uz brīdi apstājās, (itkā, it kā) pārdomājot (tiko, tikko) dzirdēto, un tad atbildēja: „Jā, gliemeži turklāt ir arī lieli lēnprāši.” Tad viņa aizrāpoja tālāk un pazuda no Mākonīša redzesloka.

Gliemezis pa to laiku jau bija sasniedzis meža plāvu, tur auga dažādas puķes un klājās mīksts sūnu paklājs, kas Gliemezim ļoti patika. Mazliet aizelsies un nosvīdis, Gliemezis nolēma nosnausties kāda pudura paēnā, kamēr plavā ieradīsies pārējie Gliemeža biedri. Pirms laišanās miegā viņš pārdomāja rīta cēlienu un atcerējās Mākonīti, kas izskatījās pēc plānas pankūkas un smaržoja pēc avenēm.

„Varbūt tas bija mans iztēles auglis. Vienalga, tas izskatījās visai iespaidīgi,” Gliemezis nodomāja. „Žēl, ka nesanāca iepazīties tuvāk, bet mākoņi, kā zināms, ir lieli vienpaši, it īpaši tie, kas smaržo pēc avenēm.”

Tad Gliemezim pāri pārlaidās milzīga spāre un uz saviem caurspīdīgajiem spārniem aiznesa projām viņa domas.

(Latviešu tautas pasaka.)

1. Uzraksti pasakai virsrakstu, savu izvēli pamato! (2 punkti)

Aizpilda skolotājs:

2. Uzraksti, kādu atziņu tu guvi, izlasot pasaku! (1 punkts)

---

1. ____

3. Nosaki, cik rindkopu ir tekstā! (1 punkts)

---

2. ____

4. Kāpēc Gliemezis rāpoja uz meža plāviņu? (1 punkts)

- _____
- _____
- _____

3. ____

4. ____

5. Kāpēc Mākonītis, pamanījis Gliemezi, nolaidās zemāk un piepūtās? (1 punkts)

---

5. ____

6. Pēc kā tiecās Mākonītis? (1 punkts)

---

6. ____

7. Uzraksti Mākonīša divas spilgtākās rakstura īpašības, pamato tās! (4 punkti)

Rakstura īpašība	Pamatojums

7. ____

8. Izskaidro vārdu savienojumus no priekšpēdējās rindkopas! (2 punkti)

iztēles auglis _____

8. ____

lieli vienpaši _____

9. Atrodi vienu piemēru katrai sajūtu gleznai! Izraksti teikumu vai tā daļu, kurā tā atklājas! Pasvītro sajūtas gleznu tajā! (3 punkti)

• redzes glezna _____

_____

• dzirdes glezna _____

_____

• ožas glezna _____

_____

9. ____

10. Atrodi dotajiem vārdiem antonīmus pasakas trešajā rindkopā! (2 punkti)

atpakaļ _____

skāli _____

10. _____

11. Izdomā un uzraksti katram vārdam vienu sinonīmu! (2 punkti)

lietoja _____

rāpoja _____

11. _____

12. Nosaki, kuram funkcionālajam stilam atbilst teksts! (1 punkts)**Apvelc pareizās atbildes burtu!**

- A** Sarunvalodas stils
- B** Lietišķo rakstu stils
- C** Daiļliteratūras stils
- D** Zinātniskais stils
- E** Publicistiskais stils

12. _____

13. Kāpēc, tavuprāt, vārdi Mākonītis un Gliemezis ir rakstīti ar lielo burtu? (1 punkts)**14. Tekstā izceltajiem vārdiem svītriņu vietā ieraksti atbilstošu(-us) burtu(-us)!**

(4 punkti)

13. _____

14. _____

15. _____

15. Tekstā no iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizi uzrakstīto vārdu un apvelc to!

(2 punkti)

16. Teikumā pasvītro virsloceklus! (3 punkti)

Virs taciņas peldēja mazs Mākonītis, tas pēc skata atgādināja plāno pankūku, kura vēl apetītelīgi un gardi smaržoja pēc aveņu ievarījuma.

16. _____

17. Saliec teikumos pieturzīmes! (4 punkti)

Kad Gliemezis nonāca līdz meža plāvījai viņš satika savus draugus un ieturēja maltīti

17. _____

Mākonītis kas līdzinājās plānajai pankūkai smaržoja pēc avenēm

Gliemezis nodomāja Kāpēc nesanāca iepazīties ar Mākonīti

18. Nosaki teikuma veidu pēc uzbūves! (1 punkts)

Kad Gliemezis bija ieturējis brokastis, tad viņš jutās mierīgs un laisks.

18. _____

19. Ieraksti iekavās pasvītrotā vārda vārdšķiru! (4 punkti)

Tad Gliemezim pāri pārlaidās milzīga spāre (_____) un uz saviem caurspīdīgajiem (_____) spārniem aiznesa (_____) projām viņa (_____) domas.

19. _____

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ

6. KLASEI

2011. gada 10. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa, 1. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Klausīšanās

Aizpilda
skolotājs:

1. Izlasi uzdevumu! (Laiks 30 sekundes.) Klausies Ivetas Vecenānes stāsta „Sarma” fragmentu un apvelc pareizās atbildes burtu! (Teksts skanēs divas reizes.) (5 punkti)

1. Sarma salīdzināta ar baltu

- a) sniegpārslu,
- b) pieneņpūku,
- c) cukurgraudu.

1.1._____

2. Pavasarī Sarma krita un salauza ratus, jo

- a) viņa ar viltu gribēja dabūt papildu auzu sauju,
- b) pēkšņi salūza ratu virskoki,
- c) viņai paslīdēja kāja.

1.2._____

3. Sarma pāragri nosirmoja, jo

- a) viņai bija vāja veselība,
- b) viņu mocīja vainas apziņa,
- c) pret viņu nesaudzīgi izturējās.

1.3._____

4. Vectēvs jokoja, ka Sarmai stallī parasti ieslēgta gaisma, jo

- a) viņa baidās no tumsas,
- b) tā ķēvīti labāk var tumsā saskatīt,
- c) viņa lasa avīzes.

1.4._____

5. Sarma bez ierunām klausā

- a) mamma,
- b) krusttēvu,
- c) vectēvu.

1.5._____

Kopā par
1. uzd.:
_____

2. Izlasi uzdevumus! (Laiks 1 minūte.) Klausies tekstu par savvaļas zirgiem un izpildi uzdevumus! (Teksts skanēs divas reizes.)

Izlasi apgalvojumus un ar „X” atzīmē precīzāko atbildi! (7 punkti)

Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1. Pirmie zirgi dzīvoja Dienvidamerikas mežos.			2.1. _____
2. Amerikas indiāņu ciltis radīja amerikāņu zirgu šķirni – Apalūzas zirgi.			2.2. _____
3. Spāņi bija pārliecināti, ka mustangi ar lāsumiem pierē spēja nodrošināt uzvaru kaujās.			2.3. _____
4. Prževaļska zirgi tika nogalināti pārtikas iegūšanai.			2.4. _____
5. Poļu zirgs tika radīts, lai atjaunotu tarpānam līdzīgu zirgu šķirni.			2.5. _____
6. Papes ezers atrodas Jelgavas rajonā.			2.6. _____
7. Par savvaļas zirgu izmitināšanu Latvijā rūpējas Pasaules Dabas fonds.			2.7. _____

Aizpildi tabulu! (8 punkti)

	Reģions vai valsts/valstis, kur bija vai ir sastopams	Vārda nozīmes skaidrojums	Viena ārējā izskata pazīme	Vai saglabājies brīvā dabā mūsdienās? (Jā/Nē)
Mustangs	•			2.8. _____
Tarpāns	• • •			2.9. _____ 2.10. _____ 2.11. _____ 2.12. _____ 2.13. _____ 2.14. _____ 2.15. _____

Kopā par
2. uzd.: _____

Rakstīšana (20 punkti).

Uzraksti vēstījumu par tematu „Mana drauga stāsts” vai pasaku „Pasaka par koku, kas aug manā pagalmā”! (Apjoms – 150 vārdu.)

Uzmetums.

Tirraksts.

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ**6. KLASEI**

2011. gada 10. maijā
ATBILŽU LAPA

Lasīšana

Uzd.	1. variants	2. variants
1.	lespējami varianti	
2.	lespējami varianti	
3.	10	
4.	Tikās ar citiem gliemežiem, pārrunāja meža jaunumus un ieturēja pusdienas.	
5.	Gribēja izrādīties (atstāt labu iespaidu)	
6.	Pēc draudzības	Bija lēnprātis (neaizdomājās, nesaprata Mākonīša vēlmes)
7.	lespējami varianti	
8.	Fantāzijas lidojums, iedomas Vientuļnieki	
9.	lespējami varianti	
10.	Uz priekšu Klusām	Lēnām Gardi/apetītelīgi
11.	lespējami varianti	

Valodas kompetence

Uzd.	1. variants	2. variants
12.	Daiļliteratūras	
13.	Pasakas varoņi (īpašvārdi)	
14.	Pusdienas, debess, ieraudzīja, izplūdušas	Virzījās, debess, augstāk, izskatījās
15.	It kā, tīkko	
16.	Peldēja Mākonītis, tas atgādināja, kura smaržoja	Gliemezis sasniedza, klājās paklājs, kas patika
17.	Kad Gliemezis nonāca līdz meža plaviņai, viņš satika savus draugus un ieturēja maltīti. Mākonītis, kas līdzinājās plānajai pankūkai, smaržoja pēc avenēm. Gliemezis nodomāja: „Kāpēc nesanāca iepazīties ar Mākonīti?”	Kad Gliemezis laidās miegā, viņš pārdomāja rīta cēlienu un atcerējās Mākonīti. Mākonītis, kas bija mazliet noguris, iekārtojās starp priežu skujām. Gliemezītis iesaucās: „Cik kārdinoši smaržo pēc avenēm!”
18.	Salikts pakārtots teikums	Salikts sakārtots teikums
19.	Lietvārds, īpašības vārds, darbības vārds, vietniekvārds	Darbības vārds, īpašības vārds, vietniekvārds, lietvārds

Klausīšanās

		1. variants			2. variants					
Uzd.	Jaut.									
1.	1.	b	c	c	c	a	a			
1.	2.	c	b	a	a	a	a			
1.	3.	b	c	c	c	b	b			
4.	4.	c	b	b	b	b	b			
5.	5.	b	b	b	b	b	b			
1.	1.	Nē	Jā	Jā	Jā	Nē	Nē			
2.	2.	Nav minēts	Nav minēts	Nav minēts	Nav minēts	Nē	Nē			
3.	3.	Nē	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā			
4.	4.	Jā	Jā	Jā	Jā	Nē	Nē			
5.	5.	Jā	Jā	Jā	Jā	Nē	Nē			
6.	6.	Nē	Nē	Nē	Nē	Jā	Jā			
7.	7.	Jā	Jā	Jā	Jā	Nē	Nē			
8.-15.	Mustangs	Vidusamerika	Noklīdenis	Ar lāsumiem (dažādās krāsās)	Jā	Prževalska zirgs	Mongolija	Atklājēja uzvārds	Spēcīgs ķermenis, (resns kakls, liela galva, ūsas kājas, dzeltenīgs, purns militaini gaišs)	Nē
	Tarpāns	Francija, Spānija, Krievija	Steigties uz priekšu	Kažoks peļu peleks (pāri mugurai svītra, tumšas zebrevida svītras uz kājām)	Nē	'Konik polski'	Polija, Latvija	Mazais zirdziņš	Pelēka krāsa (melna svītra pār muguru, tumšas krēpes un aste)	Jā

Pareizrakstību lasīšanas un klausīšanās prasmes pārbaudes uzdevumos nevērtē.

**IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI**

2011. gada 10. maijā
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

Vērtēšanas kritēriji

1. daļa

Lasīšana	1.	Par atbilstošu teksta virsrakstu – 1 p. Par pamatojumu atbilstoši skolēna piedāvātajam virsrakstam – 1 p.	2
	2.	Par tekstam atbilstošu atziņu – 1 p.	1
	3.	Par pareizu atbildi – 1 p.	1
	4.	Par pareizu atbildi atbilstoši tekstam (3 nolūki) – 1 p. Par daļēji pareizu atbildi – 0 p.	1
	5.	Par pareizu atbildi atbilstoši tekstam – 1 p. Par daļēji pareizu atbildi – 0 p.	1
	6.	Par pareizu atbildi atbilstoši tekstam – 1 p. Par daļēji pareizu atbildi – 0 p.	1
	7.	Par katu nosauktu rakstura īpašību – 1 p. Par katu atbilstošu pamatojumu nosauktajai rakstura īpašībai – 1 p. <i>Ja īpašība nosaukta nepareizi, pamatojumu nevērtē.</i>	4
	8.	Par katu pareizu atbildi atbilstoši tekstam – 1 p.	2
	9.	Par katu pareizi izrakstītu teikumu vai tā daļu un pasvītrotu sajūtas gleznu – 1 p. <i>(Ja izrakstīts teikums, kurā ir vairākas atskirīgas sajūtu gleznas, un pasvītrota atbilstoša sajūtas glezna – 1 p.</i> <i>Ja izrakstīts teikums, kurā ir vairākas atskirīgas sajūtu gleznas, un nav pasvīrots, tad atbildi nevērtē.)</i>	3
	10.	Par katu no teksta izrakstītu antonīmu – 1 p. <i>Vārda formu nevērtē.</i>	2
	11.	Par katu uzrakstītu sinonīmu – 1 p. <i>Vārda formu nevērtē.</i>	2
Kopā			20

Valodas kompetence	12.	Par pareizu atbildi – 1 p.	1
	13.	Par pareizu atbildi – 1 p.	1
	14.	Par katu vārdu, kurā pareizi ierakstīts burts vai burti – 1 p.	4
	15.	Par katu apvilkto pareizo vārdu – 1 p.	2
	16.	Par katu pareizi pasvītotu teikuma gramatisko centru – 1 p.	3
	17.	Par 1. teikumu, kurā pareizi saliktas pieturzīmes – 1 p. Par 2. teikumu, kurā pareizi saliktas pieturzīmes – 1 p. <i>1. un 2. teikuma beigu pieturzīmi arī vērtē.</i> Par 3. teikumu, ja pareizi saliktas pieturzīmes – 2 p. <i>Ja pieļauta 1 klūda – 1 p.</i> <i>Ja pieļautas 2 klūdas – 0 p.</i>	4
	18.	Par pareizu atbildi – 1 p.	1
	19.	Par katu pareizi noteiktu vārdšķиру – 1 p.	4
	Kopā		
	20		

Klausīšanās	Par katu pareizu atbildi – 1 p. (Otrajā uzdevuma 8. – 15. jautājumā par katu pilnīgi pareizi aizpilddītu aili –1 p).	20
--------------------	---	-----------

Pareizrakstību lasīšanas un klausīšanās prasmes pārbaudes uzdevumos nevērtē.

Rakstīšana	Tekstveide	Skatīt tabulu „Tekstveides vērtēšanas kritēriji”.	20
Mutvārdū daja	Skatīt ieskaites programmu.		20

Tekstveides vērtēšanas kritēriji* (20 p.)

P.	Saturs	Plānveidība	Stils	Ortogrāfija ** Interpunkcija **
5	Saturs atbilst tematam. Domas un jūtas atklātas precīzi un oriģināli, ir personiskā attieksme.	Ir ievēroti teksta uzbūves principi. Precīzi attīstīta galvenā doma, ievērotas rindkopas un to savstarpējā saistība. Ievērots apjoms.	Bagāta leksika, precīzi izvēlēti vārdi un daudzveidīgas teikumu sintaktiskās konstrukcijas. Ir vērojams siksniņš, izteiksmīga valoda.	Nav klūdu.
4	Spriedumi atbilst tematam. Domas un jūtas atklātas pietiekami oriģināli un skaidri. Personiskā attieksme pietiekami skaidra.	Ievēroti teksta uzbūves principi, pietiekami precīzi atklāta galvenā doma un teksts sadalīts rindkopās. Apjoms 100–120 vārdi.	Bagāta leksika, izmantotas dažādas sintaktiskās konstrukcijas. Valoda izteiksmīga. Viena stila klūda.	1 klūda.
3	Spriedumi atbilst tematam. Nepietiekami atklāta personiskā attieksme.	Ievēroti teksta uzbūves pamatprincipi. Galvenā doma atklāta pietiekami. Ir ievērotas rindkopas. Apjoms 75–100 vārdi.	Tematam atbilstoša leksika. Vienveidīgas teikumu konstrukcijas. 2 stila klūdas.	2–3 klūdas.
2	Aptuvens temata izklāsts, virspusēja temata izpratne. Nav personiskās attieksmes.	Teksta uzbūve neskaidra. Grūti izsekot galvenajai domai. Daļēji ievērots dalījums rindkopās. Apjoms – mazāks par 75 vārdiem.	Vienkāršota leksika. Vienveidīgas teikumu konstrukcijas, pārsvarā vienkārši teikumi. 3–4 stila klūdas.	4–5 klūdas.
1	Temats nav izprasts. Trūkst personiskās attieksmes.	Nav ievērota plānveidība, haotisks temata izklāsts. Nav ievērotas rindkopas.	Trūcīga leksika. Klūdas vārdi izvēlēti, primitīvi veidotie teikumi. 5–6 stila klūdas.	6–7 klūdas.
0	Nav saistības ar tematu.	Haotisks temata izklāsts.	Darbs nav uztverams.	8 un vairāk klūdu.

* Ja teksta apjoms ir mazāks par 75 vārdiem, maksimālais punktu skaits par katru kritēriju – 2 punkti.

** Vērtē tikai apgūtā mācību saturu robežās.

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ

6. KLASEI

2011. gada 10. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa, 2. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Lasīšana un valodas kompetence

Izlasī tekstu!

Starp papardēm vijās tikko saskatāma taciņa, to lietoja tikai meža zvēri un putni. Saules stari lauzās cauri biezajai koku lapotnei un nelielos plankumiņos klājās uz koku stumbriem un lapām. Virs tacījas peldēja mazs Mākonītis, tas pēc skata atgādināja plāno pankūku ar aveņu ievārījumu, kura vēl apetītelīgi un gardi smaržoja. Viņš lēnām peldēja uz priekšu un ne par ko neuztraucās.

Pa tacīju rāpoja Gliemezis. Viņš tikko bija ieturējis brokastis un tagad jutās mierīgs un laisks. Gliemezis nesteidzīgi rāpās uz priekšu, viņš mēroja ierasto ceļu cauri paparžu audzei līdz meža plāviņai, kur viņš tikās ar citiem gliemežiem, pārrunāja meža jaunumus un ieturēja pusdienas.

Nebija skaidrs, kurš no viņiem – Gliemezis vai Mākonītis – **virz jās** uz priekšu lēnāk, taču diena bija tikai sākusies, koku lapas klusām šalkoja, un likās saprotami, ka neviens šādā laikā nekur nesteidzas.

Gliemezis sajuta pankūku smaržu. „Interesanti,” viņš nodomāja. „Turklāt tā ir ar avenēm. Tas ir pilnīgi neizskaidrojami.” Tad viņš uzmanīgi palūkojās visapkārt, pacēla acis uz augšu. Papardes viņam virs galvas liegi pašķīrās. Tās atklāja skatam augstākos koku zarus, caur kuriem plūda saules gaisma, un mazu zilas **debe** gabaliņu.

Gliemezis samiedza acis saulē un tad ieraudzīja mazu Mākonīti. Tā malas bija nedaudz izplūdušas un neskaidras, taču tik un tā ļoti labi varēja redzēt, ka tas ir līdzīgs plānai pankūkai. „O!” nodomāja Gliemezis. Nekas cits viņam vairs nenāca prātā, un viņš uz brīdi sastinga.

Mākonītis turpretī jau labu laiku bija Gliemezi novērojis. Lai arī viņš izlikās Gliemezi nemanām, Mākonītis gribēja atstāt labu iespaidu. Tādēļ viņš nolaidās vēl zemāk un piepūtās, un aveņu smaržā strāvoja uz visām pusēm.

Pēc tam Mākonītim apnika izrādīties, un viņš nolēma doties tālāk. Viņš pacēlās mazliet **au stāk** un tad sāka griezties ap kādas priedes stumbru. Tas bija diezgan apjomīgs, un saules gaisma to apņēma ciešā lokā. Labu laiku virpuļodams, Mākonītis mazliet nogura un nolēma atpūsties. Viņš iekārtojās starp priežu skujām un palūkojās, vai tuvumā nav kāds sarunu biedrs. Tā kā pa priedes stumbru rāpoja Skudra, viņš vērsās pie tās. „Vai zināt,” viņš teica. „Gliemežiem tomēr trūkst humora izjūtas.” Skudra uz brīdi apstājās, (**itkā, it kā**) pārdomājot (**tiko, tikko**) dzirdēto, un tad atbildēja: „Jā, gliemeži turklāt ir arī lieli lēnprāši.” Tad viņa aizrāpoja tālāk un pazuda no Mākonīša redzesloka.

Gliemezis pa to laiku jau bija sasniedzis meža plāvu, tur auga dažādas puķes un klājās mīksts sūnu paklājs, kas Gliemezim ļoti patika. Mazliet aizelsies un nosvīdis, Gliemezis nolēma nosnausties kāda pudura paēnā, kamēr plāvā ieradīsies pārējie Gliemeža biedri. Pirms laišanās miegā viņš pārdomāja rīta cēlienu un atcerējās Mākonīti, kas **i katījās** pēc plānas pankūkas un smaržoja pēc avenēm.

„Varbūt tas bija mans iztēles auglis. Vienalga, tas bija visai iespaidīgi,” Gliemezis nodomāja. „Žēl, ka nesanāca iepazīties tuvāk, bet mākoņi, kā zināms, ir lieli vienpaši, it īpaši tie, kas smaržo pēc avenēm.”

Tad Gliemezim pāri pārlaidās milzīga spāre un uz saviem caurspīdīgajiem spārniem aiznesa projām viņa domas.

(Latviešu tautas pasaka.)

1. Uzraksti pasakai virsrakstu, savu izvēli pamato! (2 punkti)

Aizpilda skolotājs:

1. ____

2. Uzraksti, kādu atziņu tu guvi, izlasot pasaku! (1 punkts)

---

2. ____

3. Nosaki, cik rindkopu ir tekstā! (1 punkts)

---

3. ____

4. Kāpēc Gliemezis rāpoja uz meža plaviņu? (1 punkts)

- _____
- _____
- _____

4. ____

5. Kāpēc Mākonītis, pamanījis Gliemezi, nolaidās zemāk un piepūtās? (1 punkts)

---

5. ____

6. Kāpēc Gliemezim neizdevās iepazīties ar Mākonīti? (1 punkts)

---

6. ____

7. Uzraksti Gliemeža divas spilgtākās rakstura īpašības, pamato tās! (4 punkti)

Rakstura īpašība	Pamatojums

7. ____

8. Izskaidro vārdu savienojumus no priekšpēdējās rindkopas! (2 punkti)

iztēles auglis _____

8. ____

lieli vienpaši _____

9. Atrodi vienu piemēru katrai sajūtu gleznai! Izraksti teikumu vai tā daļu, kurā tā atklājas! Pasvītro sajūtas gleznu tajā! (3 punkti)

- redzes glezna _____

---

9. ____

- dzirdes glezna _____

---

9. ____

- ožas glezna _____

---

10. Atrodi dotajiem vārdiem antonīmus pasakas pirmajā rindkopā! (2 punkti)

ātri _____

negaršīgi _____

10. _____

11. Izdomā un uzraksti katram vārdam vienu sinonīmu! (2 punkti)

laisks _____

pārrunāja _____

11. _____

12. Nosaki, kuram funkcionālajam stilam atbilst teksts! (1 punkts)**Apvelc pareizās atbildes burtu!**

- A** Lietišķo rakstu stils
- B** Sarunvalodas stils
- C** Publicistiskais stils
- D** Zinātniskais stils
- E** Dailliteratūras stils

12. _____

13. Kāpēc, tavuprāt, vārdi Mākonītis un Gliemezis ir rakstīti ar lielo burtu? (1 punkts)

_____

13. _____

14. Tekstā izceltajiem vārdiem svītrīnu vietā ieraksti atbilstošu(-us) burtu(-us)! (4 punkti)**15. Tekstā no iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizi uzrakstīto vārdu un apvelc to! (2 punkti)****16. Teikumā pasvītro virsloceklus! (3 punkti)**

Gliemezis pa to laiku jau sasniedza meža plāvu, tur klājās mīksts sūnu paklājs, kas Gliemezim ļoti patika.

16. _____

17. Saliec teikumos pieturzīmes! (4 punkti)

Kad Gliemezis laidās miegā viņš pārdomāja rīta cēlienu un atcerējās Mākonīti

Mākonītis kas bija mazliet noguris iekārtojās starp priežu skujām

Gliemezītis iesaucās Cik kārdinoši smaržo pēc avenēm

17. _____

18. Nosaki teikuma veidu pēc uzbūves! (1 punkts)

Viņš nolaidās vēl zemāk un piepūtās, un aveņu smarža strāvoja uz viņu no visām pusēm.

18. _____

19. Ieraksti iekavās pasvītrotā vārda vārdšķiru! (4 punkti)

Tad Gliemezim pāri pārlaidās (_____) milzīga (_____) spāre
un uz saviem caurspīdīgajiem spārniem aiznesa projām viņa (_____) domas)
(______).

19. _____

IESKAITE LATVIEŠU VALODĀ

6. KLASEI

2011. gada 10. maijā
SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa, 2. variants

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Klausīšanās

Aizpilda
skolotājs:

1. Izlasi uzdevumu! (Laiks 30 sekundes.) **Klausies Ivetas Vecenānes stāsta „Sarma” fragmentu un apvelc pareizās atbildes burtu!** (Teksts skanēs divas reizes.) (5 punkti)

1. Sarma no kalna skrēja kā

- a) vējš,
- b) zibens,
- c) bulta.

1.1._____

2. Izbraukumu beigās Sarma parasti steidzas mājās, lai

- a) saņemtu auzu sauju,
- b) tiktu peldēties,
- c) palasītu avīzi.

1.2._____

3. Vectēvs milzīgu zilumu ieguva, jo

- a) viņam virsū uzkrita ratu virskoki,
- b) Sarma iespēra,
- c) viņš nokrita pavasarī uz ledus.

1.3._____

4. Ziemā Sarma apgāza ragavas sniegā, jo

- a) viņai paslīdēja kājas,
- b) bērni viņu nokaitināja,
- c) viņa nav domāta bērnu vizināšanai.

1.4._____

5. Sarmu peldināt nolēma

- a) vectēvs Antons,
- b) krusttēvs,
- c) vectēvs Antons un krusttēvs.

1.5._____

Kopā par
1. uzd.:
_____

2. uzdevums. Izlasi uzdevumus! (Laiks 1 minūte.) Klausies tekstu par savvaļas zirgiem un izpildi uzdevumus! (Teksts skanēs divas reizes.)

Izlasi apgalvojumus un ar „X” atzīmē precīzāko atbildi! (7 punkti)

Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1. Pirmie zirgi Eiropā ieceļoja no Ziemeļamerikas.			2.1. _____
2. Amerikas indiāņi pirmos zirgus iepazina 13. gs.			2.2. _____
3. Mustangi radās no aizbēgušajiem vai nozagtajiem spāņu iekarotāju zirgiem.			2.3. _____
4. Mūsdienās Amerikā ir ap 25 000 mustangu.			2.4. _____
5. Tarpānus 17. gs. apšāva strēlnieku vienības, jo tie uzbruka cilvēkiem.			2.5. _____
6. Zinātnieks Vitelani radīja savvaļas zirgu šķirni.			2.6. _____
7. Pilssalas dabas liegums atrodas Liepājas pilsētā.			2.7. _____

Aizpildi tabulu! (8 punkti)

	Reģions vai valsts/valstis, kur bija vai ir sastopams	Vārda nozīmes skaidrojums	Viena ārējā izskata pazīme	Vai saglabājies brīvā dabā mūsdienās? (Jā/Nē)
Prževaļska zirgs	•			2.8. _____ 2.9. _____ 2.10. _____ 2.11. _____ 2.12. _____ 2.13. _____ 2.14. _____ 2.15. _____
'Konik polski'	• •			Kopā par 2. uzd.: _____

Rakstīšana (20 punkti).

Uzraksti vēstījumu par tematu „Mana drauga stāsts” vai pasaku „Pasaka par koku, kas aug manā pagalmā”! (Apjoms – 150 vārdu.)

Uzmetums.

Tirraksts.